

Εξελίξεις της Δίκαιης Μετάβασης σε Ελλάδα και Ευρώπη

Ιούλιος 2026
Newsletter #11

Καλώς ήρθατε στο newsletter μας!

Αγαπητές φίλες, αγαπητοί φίλοι,

Η συζήτηση για το μέλλον της Δίκαιης Μετάβασης στην επόμενη προγραμματική περίοδο της ΕΕ 2028-2034 εντείνεται, ενώ χώρες όπως η Πολωνία επιταχύνουν την απεξάρτηση από τον άνθρακα. Την ίδια στιγμή, στην Ελλάδα, η ανάγκη συνέχισης της στήριξης των λιγνιτικών περιοχών παραμένει επιτακτική, ενώ η ανάπτυξη των ενεργειακών κοινοτήτων και της αυτοπαραγωγής εξακολουθεί να παρουσιάζει σημαντική επιβράδυνση.

Σε αυτό το newsletter θα βρείτε περισσότερες πληροφορίες για αυτές και άλλες εξελίξεις, τις παρεμβάσεις του Green Tank για τη διαμόρφωση του πλαισίου της Δίκαιης Μετάβασης μετά το 2027 σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, τις εξελίξεις στις λιγνιτικές περιοχές, καθώς και τις τελευταίες αναλύσεις και παρεμβάσεις μας για τις ενεργειακές κοινότητες, την αυτοπαραγωγή και την ενεργειακή μετάβαση.

Καλή ανάγνωση!

Η ομάδα του Green Tank

Δίκαιη Μετάβαση στην Ευρώπη

Το μέλλον της Δίκαιης Μετάβασης μετά το 2027: Το μέλλον της Δίκαιης Μετάβασης βρέθηκε στο επίκεντρο εκδήλωσης του έργου AdJUST Horizon Europe στις Βρυξέλλες όπου συμμετείχε και το Green Tank. Η Ιόλη Χριστοπούλου τόνισε ότι οι λιγνιτικές περιοχές εξακολουθούν να χρειάζονται σταθερή χρηματοδότηση και πολιτική στήριξη μετά το 2027, ενώ υπογράμμισε ότι οι διαθέσιμοι πόροι πρέπει να κατευθύνονται σε επενδύσεις που μειώνουν μόνιμα την εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα και ενισχύουν την κοινωνική συνοχή.

Δίκαιη Μετάβαση στην πράξη: Το παράδειγμα της Narva: Η συνάντηση των ομάδων εργασίας της Ευρωπαϊκής Πλατφόρμας για τη Δίκαιη Μετάβαση έγινε στη Narva της Εσθονίας, όπου συζητήθηκε το μέλλον της Δίκαιης Μετάβασης μετά το 2027. Οι συμμετέχοντες - ανάμεσά τους και το Green Tank - επισκέφθηκαν εργοστάσιο παραγωγής μαγνητών, το οποίο χρηματοδοτήθηκε από το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα δημιουργίας βιώσιμων θέσεων εργασίας και οικονομικού μετασχηματισμού σε μια περιοχή που εγκαταλείπει τα ορυκτά καύσιμα.

Νέα έκθεση: «Comply or Close»: Οκτώ χρόνια μετά την έναρξη ισχύος των ορίων εκπομπών για τις μεγάλες μονάδες καύσης στις χώρες της Ενεργειακής Κοινότητας, οι λιγνιτικοί σταθμοί των Δυτικών Βαλκανίων εξακολουθούν να υπερβαίνουν σημαντικά τα νόμιμα όρια ατμοσφαιρικής ρύπανσης, χωρίς να έχουν επιβληθεί κυρώσεις. Η έκθεση του CEE Bankwatch Network καλεί τις κυβερνήσεις της περιοχής και την ΕΕ να επιταχύνουν τη σταδιακή απεξάρτηση από τον άνθρακα και να εξασφαλίσουν χρηματοδότηση για τη Δίκαιη Μετάβαση των λιγνιτικών περιοχών.

Η Πολωνία βάζει τέλος στον άνθρακα έως το 2040: Με το νέο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα, η Πολωνία δεσμεύεται να τερματίσει τη χρήση λιγνίτη και λιθάνθρακα έως το 2040. Η μετάβαση θα στηριχθεί κυρίως στις ΑΠΕ, την αποθήκευση ενέργειας και τη σταδιακή μείωση της χρήσης ορυκτού αερίου, ενώ προβλέπεται στήριξη των ανθρακικών περιοχών για μια Δίκαιη Μετάβαση.

Δίκαιη Μετάβαση στην Ελλάδα

Η Δίκαιη Μετάβαση πρέπει να συνεχιστεί και μετά το 2027: Στην εκδήλωση για το νέο ΕΣΠΑ 2028-2034, η Ιόλη Χριστοπούλου υπογράμμισε ότι η μετάβαση των λιγνιτικών περιοχών δεν έχει ολοκληρωθεί και πρέπει να παραμείνει προτεραιότητα της επόμενης προγραμματικής περιόδου. Πρότεινε τη δημιουργία ειδικού κεφαλαίου για τη Δίκαιη Μετάβαση, με έμφαση στη μείωση της ανεργίας, τη συγκράτηση της φυγής των νέων και την αύξηση του τοπικού ΑΕΠ.

Νέες επενδύσεις μέσω του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης: Η Πελοπόννησος και το Βόρειο Αιγαίο προχωρούν στην υλοποίηση έργων που ενισχύουν τις δημόσιες υποδομές, τον ψηφιακό μετασχηματισμό, την ασφάλεια και τη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη. Παράλληλα, στην Κρήτη χρηματοδοτείται με 3.5 εκατ. ευρώ η κατασκευή νέου, σύγχρονου και βιώσιμου σχολικού συγκροτήματος στον Δήμο Κισσάμου, αντικαθιστώντας σχολική μονάδα που υπέστη ζημιές από σεισμό.

Θετική ψήφος του Green Tank σε νέα έργα του ΠΔΑΜ: Το Green Tank στήριξε δύο νέες δράσεις του Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΠΔΑΜ) 2021-2027: την ενεργειακή αναβάθμιση δημοτικών και δημόσιων κτιρίων στο Βόρειο και Νότιο Αιγαίο (€10 εκατ.) και τη δημιουργία Κόμβου Καινοτομίας για τον τουρισμό και τον πολιτισμό στη Δυτική Μακεδονία (€5 εκατ.). Παράλληλα, επισήμανε την ανάγκη να διασφαλιστούν πόροι για δράσεις με άμεσο όφελος στις τοπικές κοινωνίες, όπως οι ενεργειακές κοινότητες, η εγκατάσταση αντλιών θερμότητας και η στήριξη νέων επιχειρήσεων στις περιοχές μετάβασης.

Απολιγνιτοποίηση χωρίς Δίκαιη Μετάβαση; Το άρθρο του Νίκου Μάντζαρη στην *Οικολογική Ενημέρωση* αποτιμά την πορεία της απολιγνιτοποίησης στην Ελλάδα, επισημαίνοντας ότι οι λιγνιτικές περιοχές εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν υψηλή ανεργία, χαμηλή απορρόφηση πόρων και καθυστερήσεις στην υλοποίηση της Δίκαιης Μετάβασης, ενώ υπογραμμίζει την ανάγκη για βιώσιμες λύσεις βασισμένες στις ΑΠΕ και τις ενεργειακές κοινότητες.

Απολιγνιτοποίηση χωρίς Δίκαιη Μετάβαση;

Ο λιγνίτης φεύγει, τα ερωτήματα της μετάβασης παραμένουν: Με αφορμή το οριστικό κλείσιμο του ΑΗΣ Αγίου Δημητρίου, ο Νίκος Μάντζαρης αναλύει στο *energyexpress.gr* τον ιστορικό ρόλο του μεγαλύτερου λιγνιτικού σταθμού της χώρας, αλλά και τις προκλήσεις που παραμένουν για τη Δυτική Μακεδονία, την τηλεθέρμανση και το ενεργειακό μείγμα της μεταλιγνιτικής εποχής.

Εξαγωγές λιγνίτη και απολιγνιτοποίηση: Σε άρθρο στο *energygame* και στον *Χρόνο Κοζάνης*, ο Νίκος Μάντζαρης εξετάζει τις εξαγωγές λιγνίτη από την Ελλάδα προς τη Βόρεια Μακεδονία την περίοδο 2022-2026, θέτοντας ερωτήματα για τη συμβατότητά τους με τους στόχους της απολιγνιτοποίησης και αναδεικνύοντας τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις στις τοπικές κοινωνίες.

Νέα μελέτη για τις ΑΠΕ στην τηλεθέρμανση της Δυτικής Μακεδονίας: Εγκρίθηκε μελέτη ύψους 500,000 ευρώ για τη διερεύνηση της ενσωμάτωσης των ΑΠΕ στα συστήματα τηλεθέρμανσης της Δυτικής Μακεδονίας. Με αφορμή την ανακοίνωση, ο Νίκος Μάντζαρης επισήμανε ότι η πρωτοβουλία έρχεται μετά την απόφαση για τροφοδοσία της τηλεθέρμανσης με ορυκτό αέριο για τουλάχιστον 15 χρόνια, ενώ υπενθύμισε ότι εδώ και χρόνια έχουν κατατεθεί τεκμηριωμένες προτάσεις για βιώσιμες λύσεις που βασίζονται σε μείγμα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Ενεργειακές Κοινότητες & Αυτοπαραγωγή

Επιβράδυνση στη συμμετοχή πολιτών στην ενεργειακή μετάβαση: Η 9η ανασκόπηση του Green Tank δείχνει ότι από τα 2,562 MW έργων ενεργειακών κοινοτήτων που έχουν ηλεκτριστεί, μόλις το 4.4% αφορά έργα

αυτοπαραγωγής, ενώ τα τελευταία 2.5 χρόνια κατατέθηκαν μόλις 61 νέες αιτήσεις έργων ενεργειακών κοινοτήτων. Παράλληλα, η αυτοπαραγωγή ξεπέρασε τα 1.15 GW, ωστόσο η ανάπτυξή της επιβραδύνθηκε περαιτέρω, με μόλις 1,033 νέες αιτήσεις το πρώτο τετράμηνο του 2026. Το Green Tank υπογραμμίζει την ανάγκη βελτίωσης του πλαισίου του net billing, αύξησης του διαθέσιμου ηλεκτρικού χώρου και στοχευμένης χρηματοδότησης για την ουσιαστική συμμετοχή πολιτών, δήμων και μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην ενεργειακή μετάβαση.

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ & ΑΥΤΟΠΑΡΑΓΩΓΗ

ΕΡΓΑ ΕΚΟΙΝ

Λειτουργούν $\rightarrow$ 95.6% Εμπορικά
2,562 MW $\rightarrow$ 4.4% Αυτοπαραγωγή

2,541 ΕΚΟΙΝ

ΑΥΤΟΠΑΡΑΓΩΓΗ 1,155.5 MW ηλεκτρισμένων έργων

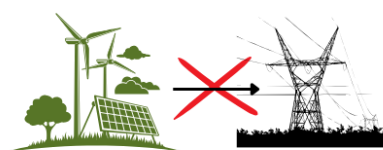
METERING TO BILLING

92.3 % των νέων αιτήσεων είναι έργα
ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού
αλλά η ισχύς των ηλεκτρισμένων έργων net
billing είναι μόνο το 10.2 % του συνόλου

Πάγωμα

των νέων αιτήσεων για έργα
αυτοπαραγωγής:
μόλις 1,033 νέες αιτήσεις στο 1ο
4μηνο του 2026

ΚΟΡΕΣΜΟΣ ΔΙΚΤΥΟΥ

60% των έργων αυτοπαραγωγής
που ακυρώθηκαν

είχαν λάβει γνωστοποίηση αδυναμίας σύνδεσης

*Δεδομένα πλήθους και ισχύος έργων ΕΚΟΙΝ & Αυτοπαραγωγής έως Απρίλιο 2026 και πλήθους ΕΚΟΙΝ έως Μάιο 2026.

Ενεργειακές κοινότητες στην Ελλάδα: Ανάγκη επανεκκίνησης του θεσμού: Σε δηλώσεις του στο torontiki.gr, ο Νίκος Μάντζαρης εξηγεί γιατί οι ενεργειακές κοινότητες έχουν οδηγηθεί σε στασιμότητα, παρά τον πρωτοποριακό νόμο του 2018. Επισημαίνει ότι η εκμετάλλευση του θεσμού από εμπορικά σχήματα, η έλλειψη διαθέσιμου ηλεκτρικού χώρου και η περιορισμένη χρηματοδότηση εμποδίζουν την ανάπτυξη πραγματικών έργων αυτοπαραγωγής, υπογραμμίζοντας την ανάγκη επανασχεδιασμού και ουσιαστικής στήριξης του θεσμού για μια δίκαιη ενεργειακή μετάβαση.

Η ενεργειακή μετάβαση και οι προκλήσεις της Ελλάδας: Στο διεθνές συνέδριο «*The Evolving Climate and Energy Landscape in Greece*», που διοργάνωσαν το Columbia Climate School, το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας και το Columbia Global Center Athens, με τη στήριξη της ΔΕΗ και του Κοινωφελούς Ιδρύματος Ιωάννη Σ. Λάτση, ο Νίκος Μάντζαρης υπογράμμισε ότι η ενεργειακή ασφάλεια και οι προσιτές τιμές ηλεκτρικής ενέργειας περνούν μέσα από τη μείωση της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα. Τόνισε την ανάγκη επιτάχυνσης των επενδύσεων σε ΑΠΕ, αποθήκευση ενέργειας, δίκτυα, καθώς και συμμετοχή των πολιτών μέσω έργων αυτοπαραγωγής και ενεργειακών κοινοτήτων, ενώ προειδοποίησε ότι η αποδυνάμωση της ευρωπαϊκής κλιματικής πολιτικής και η συνέχιση των επενδύσεων στο ορυκτό αέριο θα υπονομεύσουν τόσο την ανταγωνιστικότητα όσο και την ενεργειακή ασφάλεια.

Τα νέα του Green Tank

Πατήστε εδώ για να ενημερωθείτε για τις δράσεις του Green Tank για τη Δίκαιη Μετάβαση

☀️ Σας ευχόμαστε ένα όμορφο και ξεκούραστο καλοκαίρι! 🌊

Λεωφόρος Βασιλίσσης Σοφίας
50, 115 28, Αθήνα

☎️ 210-7233384
✉️ info@thegreentank.gr

www.thegreentank.gr

[Unsubscribe](#)

